

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DAB-II.053.7.2023
Warszawa, 12 października 2023 r.

Pan

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rozwoju i Technologii działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że po rozpatrzeniu Pana petycji z dnia 9 sierpnia 2023 r. przesłanej do Ministerstwa Infrastruktury i przekazanej następnie zgodnie z właściwością przez Ministerstwo Infrastruktury do Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w sprawie wprowadzenia zmian legislacyjnych dla remontów i budowy obiektów liniowych elektroenergetycznych powyżej 1kV, lecz mniejszych niż 110kV (średnie napięcie) i powyżej 1 kV (niskie napięcie), po zasięgnięciu opinii Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska, uznał, iż petycja zasługuje na uwzględnienie w zakresie wskazanym poniżej.

Uzasadnienie

Przedmiotem rozpatrywanej petycji jest wniosek o wprowadzenie zmian legislacyjnych dla remontów i budowy obiektów liniowych elektroenergetycznych powyżej 1kV, lecz mniejszych niż 110kV (średnie napięcie) i powyżej 1 kV (niskie napięcie).

W ocenie wnoszącego petycję „Urzędy przy udostępnianiu na cele budowlane z art. 124, 124a, 124b ustawy o gospodarce nieruchomościami, często błędnie traktują obiekty liniowe energetyczne, gdzie parametrem charakterystycznym jest tylko i wyłącznie długość w rzucie z góry tego obiektu jako obiekty kubaturowe”. W dalszej części petycji podniesiono, że „należałoby jasno doprecyzować w Prawie Budowlanym, co to jest obiekt liniowy elektroenergetyczny i nie tylko dotyczy to także gazociągów, wodociągów, telekomunikacji, ciepłociągów, ropociągów, czy innych”.

W tym miejscu należy zauważyć, że petycja nie zawiera propozycji zmiany ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Dlatego też, przy tak ogólnych stwierdzeniach trudno jest wywnioskować, jakiej zmiany oczekuje wnoszący petycję. Jeżeli definicja obiektu liniowego budzi wątpliwości w zakresie fragmentu „którego charakterystycznym parametrem jest długość” (jak można się domyślać), można ewentualnie przed wyrazem „charakterystycznym” dodać wyraz „jedynym” albo „wyłącznym”. Doprecyzowanie takie wskazywałoby, że obiekt liniowy ma tylko jeden charakterystyczny parametr – długość. Natomiast wszelkie inne jego parametry (jak wysokość, kubatura itp.) byłyby jego parametrami niecharakterystycznymi.

Odnosząc się do kwestii dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego i problemów związanych z przewlekłością procedury wydawania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, dalej „decyzja LICP”, dla obiektów liniowych energetycznych w związku z nieustalonym stanem nieruchomości (właściciel nie żyje), informuje, że w nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

w art. 53 dodano ustępy 1a-1d mające na celu usprawnienie ustalania stron postępowania i ich powiadamiania. Istotnym rozwiązaniem jest uregulowanie zasad ustalania kręgu stron decyzji LICP. W przepisie sprecyzowano sposób ustalania stron postępowania. Rozwiązanie to pozwoli na uczynienie i usprawnienie procedur w procesie inwestycyjno-budowlanym dla decyzji LICP poprzez eliminację rozbieżności interpretacyjnych oraz uregulowanie zasad postępowania w przypadku niewystarczających danych stron poprzez obwieszczenie.

Warto także wskazać na brzmienie nowego art. 53 ust. 1c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym który stanowi, że „W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym lub niezyskania danych pozwalających na ustalenie adresu właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości w sposób określony w ust. 1b, zawiadomienia dokonuje się w sposób, o którym mowa w art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego. Przepisu art. 34 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się”. Nadmienić należy, że art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego reguluje kwestie publicznego obwieszczenia. Zgodnie z postanowieniami ust. 1 ww. artykułu, „Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej”.

Należy także zaznaczyć, że w dniu 24 lipca 2023 r. prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Przepisy te weszły w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Odnosząc się do kwestii użytkowania gruntów pokrytych wodami, w uzgodnieniu z Ministerstwem Infrastruktury wyjaśniam, że okres niezbędny na zawarte umowy cywilnoprawnej związanej z użytkowaniem gruntów pokrytych wodami uzależniony jest od uzyskania odpowiedniego pozwolenia wodnoprawnego na daną działalność, co wynika z art. 261 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478). Zgodnie z tym przepisem, warunkiem oddania w użytkowanie gruntów pokrytych wodami jest posiadanie przez użytkownika pozwolenia wodnoprawnego lub dokonanie zgłoszenia wodnoprawnego, jeżeli są wymagane przepisami ustawy. Tym samym często sam okres zawarcia umowy użytkowania trwa dłużej z uwagi na potrzebę uzyskania pozwolenia wodnoprawnego – tak jak ma to miejsce w przypadku sprawy opisanej przez Wnoszącego petycję.

Procedura zawierania umów cywilnoprawnych dotyczących dysponowania nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa będących we władaniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP) jest procedurą regulującą czynności z zakresu prawa cywilnego, a PGW WP reprezentując Skarb Państwa działa jako podmiot równorzędny z wnioskującą stroną. W związku z powyższym PGW WP musi uwzględniać zarządzanie mieniem Skarbu Państwa zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, z zachowaniem szczególnej staranności. Tym samym celem zawarcia umowy cywilnoprawnej nie jest jak najszybsze przekazanie mienia Skarbu Państwa, lecz zabezpieczenie odpowiedniego interesu Skarbu Państwa. Zgodnie z obowiązującą w PGW WP procedurą gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, wprowadzoną Zarządzeniem Prezesa PGW WP Nr 34/2022, która wskazuje instrukcyjny termin na załatwienie wniosku i sfinalizowanie zawarcia umowy, tj. maksymalnie do 120 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. Niemniej wszystkie podmioty realizujące inwestycje celu publicznego są traktowane priorytetowo.

Ponadto należy wskazać, iż czas zawarcia umowy nie jest zależny tylko i wyłącznie od jednostek PGW WP (które w tym czasie również muszą zarówno dokonać oceny merytorycznej wniosku, ustalenia stanu faktycznego w terenie, oraz przygotować samą umowę), ale również od ilości procedowanych wniosków. Niektóre z umów muszą zostać zawarte w formie aktu notarialnego, tak więc ustalenie terminów i ostateczne podpisanie aktu jest często czasochłonne. Natomiast ograniczenie odpowiednio do 30 lub 60 dni czasu na zawarcie umowy z prywatnym inwestorem mogłoby doprowadzić do naruszenia prawidłowej gospodarki mieniem Skarbu Państwa przez brak możliwości uwzględnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy mających wpływ na prawidłowe ustalenie postanowień umowy.

Niezależnie od powyższego, jednostki PGW WP zostały zobowiązane do informowania kontrahentów o możliwości podpisania umów „na miejscu” w jednostkach PGW WP, co przyspieszy czas otrzymania umowy - dotychczas umowy, w przypadku których nie była konieczna szczególna forma były wysyłane drogą pocztową w celu ich podpisania przez stronę i odesłania do podpisu przez przedstawicieli PGW WP, co było czasochłonne. Warto także nadmienić, że pracownicy PGW WP dokładają wszelkich starań, aby sprawy procedowane były rzetelnie i w możliwie najkrótszym terminie.

Ministerstwo Infrastruktury nie podzieliło stanowiska o konieczności zmian legislacyjnych dla obiektów liniowych elektroenergetycznych i innych obiektów liniowych oraz nie zgodziło się z tezą o błędnym traktowaniu obiektów liniowych energetycznych jako obiektów kubaturowych przy udostępnianiu nieruchomości na cele budowlane.

W ocenie Ministerstwa Infrastruktury nie jest także właściwe wprowadzanie do obrotu prawnego instytucji „dysponowania nieruchomością tylko i wyłącznie na cele projektowe”. Proponowane rozwiązanie, które miałyby regulować prawo do dysponowania nieruchomością wyłącznie na cele projektowe, w ramach którego byłoby składane oświadczenie uprawniające do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, stanowi istotne odstępstwo od przyjętych obecnie rozwiązań w postaci „prawa dysponowania nieruchomością na cele budowlane”, co nie wydaje się uzasadnione. Dysponowanie prawem do dysponowania nieruchomością na cele budowlane „generuje” uprawnienia z nim związane, przede wszystkim zgodnie z art. 4 ustawy – Prawo budowlane uprawnia do zabudowy nieruchomości gruntowej, a zgodnie z art. 32 ust. 4 pkt 2 tej ustawy do uzyskania pozwolenia na budowę. Nie sposób przyjąć, że powyższe uprawnienia nie obejmują wykonywania prac projektowych związanym z planowanym zamierzeniem budowlanym. Nie wiadomo również w jaki sposób wprowadzenie nowej instytucji „prawa do dysponowania nieruchomością na cele projektowe” wpłynęłoby na sytuację podmiotów - uczestników procesu budowlanego i działania organów. Z powyższych względów propozycja zmian w tym zakresie nie jest uzasadniona.

Z kolei Ministerstwo Klimatu i Środowiska w celu weryfikacji opisanego zagadnienia zwróciło się o stanowisko do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych. W ocenie DGLP stanowisko, twierdzenia i okoliczności, jakie zostały zawarte w przesłanej petycji, w żaden sposób nie znajdują potwierdzenia i odzwierciedlenia w stanie faktycznym i prawnym, dotyczącym omawianego zagadnienia. Podkreślenia wymaga, iż w kontekście uzyskiwania tytułu prawnego do gruntu w celu przeprowadzenia remontów, przebudowy lub rozbudowy (czyli szeroko pojętej modernizacji) obiektów liniowych elektroenergetycznych, istniejące linie z reguły objęte są umowami służebności przesyłu, zawartymi pomiędzy poszczególnymi Nadleśnictwami i operatorami linii przesyłowych. Służebność przesyłu, jako ograniczone prawo rzeczowe, może stanowić prawo do dysponowania nieruchomością zarówno na cele budowy, jak i ewentualnych prac remontowych czy przebudowy już istniejących urządzeń przesyłowych, co wynika z art. 3 pkt 11 ustawy - Prawo budowlane. W takim przypadku nie występuje problem

oczekiwania na podpisywanie przez kierowników jednostek Lasów Państwowych umów cywilnoprawnych. W odniesieniu do kwestii uzyskiwania tytułów do dysponowania nieruchomością na cele budowlane dla realizacji nowych obiektów liniowych w postaci umowy dzierżawy podkreślenia wymaga, że jeżeli spełnione są warunki wskazane w art. 39 ustawy z dnia 28 września 1991 o lasach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1356), to umowy zawierane są niezwłocznie po wystąpieniu z wnioskiem przez podmiot zewnętrzny. Wobec powyższego w aktualnym stanie prawnym i faktycznym postulat regulowania w akcie prawnym terminu podpisywania umowy cywilno-prawnej nie znajduje uzasadnienia.

Z kolei Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie dotyczącym ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2329 ze zm.), po konsultacjach z Centralą KOWR poinformowało, że kwestie planowania i realizacji inwestycji liniowych były już poruszane w korespondencji prowadzonej z Zastępcą Przewodniczącego Rady Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w 2018 r. KOWR wskazał w ówczesnej korespondencji, iż główną przyczyną opóźnień inwestycyjnych na gruntach Skarbu Państwa jest brak jednolitej regulacji prawnej, określającej stawki lub sposób ustalania opłat za wejście na grunty Skarbu Państwa na terenie całego kraju i ustanowienie służebności przesyłu. W ocenie KOWR, takie ujednoczenie zasad gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa przyspieszyłoby procedurę udostępniania gruntów bez konieczności określania wysokości opłat w oparciu o opinie rzeczoznawców majątkowych. KOWR wskazał ponadto, że większość gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa znajduje się w użytkowaniu osób trzecich na podstawie np. umów dzierżawy. Zatem wejście na grunt w celu realizacji inwestycji liniowej w trakcie sezonu wegetacyjnego, wiązać się będzie z uzyskaniem zgody użytkownika gruntu i koniecznością zapłaty odszkodowania, co najmniej za zniszczone zasiewy.

Odnosząc się natomiast do podniesionego w petycji postulatu zmiany przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2409), w ocenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w piśmie nie zawarto szczegółowych informacji, jakie przepisy tej ustawy wymagają zmiany. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało zarazem, że prowadzone są prace legislacyjne w zakresie zmiany ww. ustawy, które mają na celu wsparcie rozwoju obszarów wiejskich przy jednoczesnym zachowaniu cennych dla rolnictwa gruntów rolnych. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało także, że we współpracy z KOWR prowadzi również stały monitoring funkcjonowania przepisów ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Jeżeli zatem zaistnieje konieczność dokonania zmian przepisów prawnych w omawiany sposób, podjęte zostaną odpowiednie działania w tym zakresie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP:

- /MRPiT/SkrytkaESP, natomiast wykonującym obowiązki administratora jest Dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji.
2. Dane kontaktowe do Inspektora Ochrony Danych: Inspektor Ochrony Danych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, adres e-mail: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO tj. wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w celu rozpatrzenia petycji.
4. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia petycji.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
- organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
 - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii.
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania, nie krócej niż okres wskazany w przepisach ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164).
7. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
- prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
8. Pani/Pana dane nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.
9. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego, ani do organizacji międzynarodowych.
10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Bartłomiej Baran

zastępca dyrektora departamentu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /